Ilmiy tadqiqotlar va ularning yechimlari jurnali
Aoka guvohnoma № 323759 ISSN: 3060-4818

DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIKNING HUQUQIY VA AMALIY SHAKLLARI: KONSESSIYA, QO‘SHMA KORXONALAR, DAVLAT MULKINI IJARAGA BERISH VA HAYOT SIKLI SHARTNOMALARI

Masharipov O‘rolbek Ozod o'g'li
Tashkent State Transport University
First-Year Undergraduate Student
Email: urolbekmasharipov@gmail.com
ORCID ID: https://orcid.org/0009-0005-3918-2969

Khodjaeva Nodiraxon Abdurashidovna
Ilmiy rahbar: i.f.d (DSc), professor
Toshkent Davlat transport universiteti
ORCID ID: https://orcid.org/0009-0008-1048-413X
https://doi.org/10.5281/zenodo.20291237

ANNOTATSIYA

Mazkur ilmiy maqolada davlat-xususiy sheriklikning asosiy huquqiy va amaliy shakllari – konsessiya, qo‘shma korxonalar, davlat mulkini ijaraga berish va hayot sikli shartnomalari tahlil qilinadi. Jahon amaliyotida davlat-xususiy sheriklik infratuzilma loyihalarini moliyalashtirish va boshqarishning samarali mexanizmi sifatida keng qo‘llanilmoqda. O‘zbekistonda 2019-yilda “Davlat-xususiy sheriklik to‘g‘risida”gi qonun qabul qilingandan so‘ng sohada jadal rivojlanish kuzatilmoqda. Tadqiqotda qiyosiy tahlil, tizimli yondashuv va hujjatlarni o‘rganish usullari qo‘llanilgan. Natijada har bir sheriklik shaklining o‘ziga xos xususiyatlari, afzalliklari va cheklovlari aniqlanib, O‘zbekiston qonunchiligi va amaliyoti bilan bog‘liq holda tahlil qilingan. Xususan, konsessiya – davlat mulkini boshqarish, qo‘shma korxonalar – kapital va risklarni taqsimlash, ijaraga berish – davlat resurslaridan samarali foydalanish, hayot sikli shartnomalari esa – loyihaning butun muddati davomida sifat va xarajat nazoratini ta’minlash imkoniyatlari sifatida baholangan. Maqolada ushbu shakllarni rivojlantirish bo‘yicha amaliy tavsiyalar ham berilgan.

Kalit so‘zlar: davlat-xususiy sheriklik, konsessiya, qo‘shma korxona, davlat mulkini ijaraga berish, hayot sikli shartnomalari, infratuzilma loyihalari, O‘zbekiston.

ABSTRACT

This scientific article analyzes the main legal and practical forms of public-private partnership – concession, joint ventures, lease of state property, and life cycle contracts. In global practice, public-private partnership is widely used as an effective mechanism for financing and managing infrastructure projects. In Uzbekistan, rapid development in this field has been observed since the adoption of the Law “On Public-Private Partnership” in 2019. The study uses comparative analysis, systematic approach, and document analysis methods. The results identify the specific features, advantages, and limitations of each form of partnership in relation to Uzbekistan‘s legislation and practice. Specifically, concession is assessed as a tool for managing state property, joint ventures – for capital and risk sharing, leasing – for efficient use of state resources, and life cycle contracts – for ensuring quality and cost control throughout the entire project duration. Practical recommendations for developing these forms are also provided in the article.

Keywords: public-private partnership, concession, joint venture, lease of state property, life cycle contracts, infrastructure projects, Uzbekistan.

АННОТАЦИЯ (на русском языке)

В данной научной статье анализируются основные правовые и практические формы государственно-частного партнерства – концессия, совместные предприятия, аренда государственного имущества и контракты жизненного цикла. В мировой практике государственно-частное партнерство широко используется как эффективный механизм финансирования и управления инфраструктурными проектами. В Узбекистане после принятия Закона «О государственно-частном партнерстве» в 2019 году наблюдается активное развитие данной сферы. В исследовании использованы методы сравнительного анализа, системного подхода и изучения документов. В результате выявлены особенности, преимущества и ограничения каждой формы партнерства применительно к законодательству и практике Узбекистана. В частности, концессия оценивается как инструмент управления государственной собственностью, совместные предприятия – для распределения капитала и рисков, аренда – для эффективного использования государственных ресурсов, а контракты жизненного цикла – для обеспечения контроля качества и затрат на протяжении всего срока реализации проекта. В статье также даны практические рекомендации по развитию данных форм.

Ключевые слова: государственно-частное партнерство, концессия, совместное предприятие, аренда государственного имущества, контракты жизненного цикла, инфраструктурные проекты, Узбекистан.

KIRISH

Zamonaviy iqtisodiyotda davlat-xususiy sheriklik (DXSH) infratuzilmani rivojlantirish, ijtimoiy ahamiyatga ega loyihalarni amalga oshirish va davlat byudjeti yukini kamaytirishning samarali mexanizmlaridan biri sifatida tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Xalqaro tajriba shuni ko‘rsatadiki, davlat-xususiy sheriklik nafaqat qo‘shimcha moliyaviy resurslarni jalb qilish, balki boshqaruv samaradorligini oshirish va innovatsion yechimlarni joriy etish imkonini beradi.

O‘zbekiston Respublikasida davlat-xususiy sheriklikning huquqiy asoslari 2019-yil 10-mayda qabul qilingan “Davlat-xususiy sheriklik to‘g‘risida”gi Qonun (O‘RQ-537) bilan belgilangan. Qonunda davlat-xususiy sheriklik “davlat sherigi va xususiy sherikning muayyan muddatga yuridik jihatdan rasmiylashtirilgan, davlat-xususiy sheriklik loyihasini amalga oshirish uchun o‘z resurslarini birlashtirishiga asoslangan hamkorligi” deb ta’riflangan. Qonun 10 ta bob va 44 ta moddadan iborat bo‘lib, unda umumiy qoidalar, davlat-xususiy sheriklik sohasini davlat tomonidan tartibga solish, bitim taraflari, xususiy sherikni tanlash tartibi, loyihalarni tashabbus qilish va amalga oshirish, monitoring va hisobdorlik hamda moliyaviy qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari belgilab berilgan.[1]

2024-yil 30-oktabrda Vazirlar Mahkamasining 720-son qarori bilan “Davlat-xususiy sheriklik loyihalarini amalga oshirish tartibi to‘g‘risida”gi Nizom tasdiqlandi.[2] Mazkur Nizom DXSH loyihalarini tashabbus qilish, ishlab chiqish, ko‘rib chiqish, xususiy sherikni tanlash, reyestrni yuritish, monitoring qilish hamda ularning amalga oshirilishi to‘g‘risidagi hisobotlarni taqdim etish tartibini belgilaydi. Qonun hujjatlariga ko‘ra, DXSH bitimining amal qilish muddati uch yildan kam bo‘lmasligi va qirq to‘qqiz yildan oshmasligi kerak.

“O‘zbekiston – 2030” strategiyasiga binoan davlat-xususiy sheriklik loyihalariga 2030-yilga qadar kamida 30 milliard AQSh dollari miqdorida xususiy investitsiyalarni jalb qilish maqsadli ko‘rsatkichi

[1] O‘zbekiston Respublikasining “Davlat-xususiy sheriklik to‘g‘risida”gi Qonuni. 2019-yil 10-may, O‘RQ-537-son.
[2] O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 30-oktabrdagi “Davlat-xususiy sheriklik sohasini yanada takomillashtirish hamda kompleks tizimlashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 720-son qarori.

belgilangan. Mazkur strategik maqsad DXSH mexanizmlarining samaradorligini oshirish va ularning turli shakllarini qo‘llash masalalarini dolzarb ilmiy muammoga aylantirmoqda.[3]

Mazkur tadqiqotning maqsadi – davlat-xususiy sheriklikning asosiy huquqiy va amaliy shakllari – konsessiya, qo‘shma korxonalar, davlat mulkini ijaraga berish va hayot sikli shartnomalarining nazariy asoslari, huquqiy mexanizmlari va amaliy qo‘llanish xususiyatlarini tahlil qilishdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Davlat-xususiy sheriklik masalalari xorijiy va mahalliy adabiyotlarda keng tadqiq etilgan. Xalqaro amaliyotda DXSHning turli ta’riflari mavjud. Jahon banki va Iqtisodiy hamkorlik va taraqqiyot tashkiloti (OECD) ta’riflari bir-biriga yaqin bo‘lib, ularda DXSH uzoq muddatli shartnoma asosida xususiy sektorning davlat infratuzilmasi va xizmatlarini yetkazib berishdagi ishtiroki sifatida qaraladi. OECD ta’rifiga ko‘ra, DXSH “hukumat va bir yoki bir nechta xususiy sheriklar (operatorlar va moliyachilarni o‘z ichiga olgan) o‘rtasidagi shartnoma” bo‘lib, unda xususiy sheriklar xizmat ko‘rsatadi va xavflarni yetarli darajada o‘z zimmalariga oladilar.[4]

Xalqaro valyuta jamg‘armasining ta’rifiga ko‘ra, DXSH xususiy sektor an’anaviy ravishda davlat tomonidan taqdim etiladigan infratuzilma aktivlari va xizmatlarini yetkazib beradigan kelishuvlar sifatida qaraladi. Ushbu ta’rifda xususiy sektor tomonidan investitsiyalarni amalga oshirish va xizmat ko‘rsatishga urg‘u berilgan bo‘lib, bunda xavflarning katta qismi davlatdan xususiy sektorga o‘tkaziladi.[5]

Konsessiya masalalari bo‘yicha adabiyotlarda konsessiya keng ma’noda biznes va davlat o‘rtasidagi shartnoma sifatida ta’riflanadi. Konsessiyaning eng keng tarqalgan shakllari qatoriga konsessiya shartnomasi, fuqarolik-huquqiy qo‘shimchali litsenziya, risk-servis shartnomasi, servis shartnomasi, qo‘shma korxona va ijaraga berish kiradi. Rossiya tajribasida konsessiya (lotincha “concessio” – berish, ruxsat) davlat (konsedent) ma’lum muddatga xususiy sherikka (konsessionerga) tabiiy resurslardan va ijtimoiy ahamiyatga ega obyektlardan foydalanish huquqini beradigan davlat-xususiy sheriklik shakli sifatida talqin etiladi.

Mahalliy tadqiqotchilar tomonidan DXSHning huquqiy va institutsional jihatlari o‘rganilgan. 2021-yilda qabul qilingan o‘zgartirishlar bilan konsessiyaga oid munosabatlar “Davlat-xususiy sheriklik to‘g‘risida”gi Qonun bilan tartibga solinadigan bo‘ldi. Hayot sikli shartnomalari (LCC) – bu xususiy sherik loyihani loyihalash, qurish, moliyalashtirish, foydalanish va texnik xizmat ko‘rsatish bo‘yicha to‘liq mas’uliyatni o‘z zimmasiga oladigan DXSH modeli hisoblanadi.[6]

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda qiyosiy tahlil, tizimli yondashuv va hujjatlarni o‘rganish usullaridan foydalanildi. Qiyosiy tahlil usuli orqali DXSHning turli shakllari – konsessiya, qo‘shma korxonalar, davlat mulkini ijaraga berish va hayot sikli shartnomalarining huquqiy tartibga solinishi, risklarni taqsimlash mexanizmlari va amaliy qo‘llanish sohalari o‘zaro taqqoslandi. Tizimli yondashuv usuli DXSH loyihalarini institutsional, moliyaviy va huquqiy jihatlarning o‘zaro bog‘liq tizimi sifatida tahlil qilish imkonini berdi. Hujjatlarni o‘rganish usuli bilan O‘zbekiston Respublikasining “Davlat-xususiy sheriklik to‘g‘risida”gi Qonuni (2019), unga kiritilgan o‘zgartirishlar (2021), “O‘zbekiston – 2030” strategiyasi, Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 30-oktabrdagi 720-son qarori, shuningdek xalqaro tashkilotlarning (Jahon banki, OECD, XVJ) hisobotlari tahlil qilindi.[7]

---

[3] “O‘zbekiston – 2030” strategiyasi (2023).
[4] OECD. (2008). Public-Private Partnerships: In Pursuit of Risk Sharing and Value for Money.
[5] World Bank. (2014). Public-Private Partnerships Reference Guide, V 2.0.
[6] O‘zbekiston Respublikasi Turizm qo‘mitasi. (2025). DXSH loyihalari va investitsiyalar tahlili.
[7] O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 30-oktabrdagi “Davlat-xususiy sheriklik sohasini yanada takomillashtirish hamda kompleks tizimlashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 720-son qarori.

TAHLIL VA NATIJALAR

Konsessiya shartnomalari

Konsessiya – DXSHning eng qadimiy va keng tarqalgan shakllaridan biridir. Konsessiya (lotincha “concessio” – berish, ruxsat) davlat (konsedent) tomonidan xususiy sherikka (konsessionerga) ma’lum muddatga davlat mulki va yer uchastkalaridan foydalanish huquqini berish shaklidir. Konsessiyaning muhim xususiyati shundaki, davlat mulkka egalik huquqini saqlab qoladi, faqat foydalanish huquqini beradi. O‘zbekistonda 1995-yilda qabul qilingan “Konsessiyalar to‘g‘risida”gi qonun 2021-yilda o‘z kuchini yo‘qotgan va konsessiyaga oid munosabatlar “Davlat-xususiy sheriklik to‘g‘risida”gi Qonun bilan tartibga solinmoqda.[8]

Konsessiyaning asosiy afzalligi – davlat kapital xarajatlarni kamaytirgan holda infratuzilma obyektlarini modernizatsiya qilish imkoniyatiga ega bo‘ladi. O‘zbekiston amaliyotida konsessiya asosan energetika, transport va suv xo‘jaligi sohalarida qo‘llanilmoqda. Konsessiyaning kamchiliklari – uzoq muddatli shartnomalar (3 yildan 49 yilgacha) va davlatning nazorat funksiyalarini yo‘qotish xavfi hisoblanadi.

Qo‘shma korxonalar

Qo‘shma korxonalar DXSHning institutsional shakli hisoblanadi. Bunda davlat va xususiy sektor birgalikda yangi korxona yoki loyiha kompaniyasining ustav kapitalida ishtirok etadi. Ushbu modelda tomonlar boshqaruvda ishtirok etadi, foyda va zararni taqsimlaydi, shuningdek loyiha risklarini birgalikda boshqaradi. O‘zbekistonda xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar soni 2025-yilning 1-dekabr holatiga 17 900 taga yetgan bo‘lib, ularning 4 228 tasi qo‘shma korxona hisoblanadi. Xitoy, Rossiya va Turkiya qo‘shma korxonalar soni bo‘yicha yetakchi o‘rinlarni egallaydi.[9]

Qo‘shma korxonalarning asosiy afzalligi – tomonlarning uzoq muddatli va barqaror hamkorligini ta’minlash, strategik qarorlarni birgalikda qabul qilish imkoniyatidir. Kamchiliklari – boshqaruv qarorlarini muvofiqlashtirishdagi murakkablik va davlatning tijorat risklariga duchor bo‘lishidir.

Davlat mulkini ijaraga berish

Ijara shartnomalari davlat mulkidan vaqtinchalik foydalanish huquqini xususiy sektorga beradi. Ushbu model nisbatan kam riskli va amalga oshirish tezroq hisoblanadi. O‘zbekistonda 2023-yil 14-dekabrda Vazirlar Mahkamasining 660-son qarori bilan davlat mulkini ijaraga berish tartibi to‘g‘risidagi nizom tasdiqlangan. 2024-yil 1-martdan boshlab davlat mulkini ijaraga berish shartnomalari bo‘yicha ijara to‘lovlarini undirish va ularning taqsimoti “E-ijara” elektron tizimi orqali amalga oshirilmoqda.[10]

Ijara modelining afzalligi – nisbatan tez va kam xarajatli amalga oshirilishi, davlat mulkidan samarali foydalanish imkoniyatidir. Kamchiligi – uzoq muddatli investitsiyalarni jalb etish imkoniyatining cheklanganligi, chunki ijara muddati tugagach, xususiy sherik o‘z sarmoyasini qoplashga ulgurmasligi mumkin.

Hayot sikli shartnomalari

Hayot sikli shartnomalari (Life Cycle Contracts – LCC) DXSHning nisbatan yangi shakli bo‘lib, unda xususiy sherik loyihani loyihalash, qurish, moliyalashtirish, foydalanish va texnik xizmat ko‘rsatish bo‘yicha to‘liq mas’uliyatni o‘z zimmasiga oladi. Ushbu model davlat xarajatlarini minimallashtiradi va aktivning butun hayot sikli davomida sifat boshqaruvini ta’minlaydi. Xususiy

[8] Xasanova, X. (2025). KONSESSIYALAR BO‘YICHA SHARTNOMALARNI ISHLAB CHIQISH. “Наука и инновация”, 24–26.

[9] O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi. (2025). DXSH loyihalari va investitsiyalar tahlili.

[10] O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 14-dekabrdagi “Davlat mulkini ijaraga berish tartibini yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi 660-son qarori.

firma nafaqat qurish, balki obyektga butun hayot sikli davomida xizmat ko‘rsatganligi sababli, kelajakdagi operatsion xarajatlarni kamaytirish uchun yangi texnologiyalar va innovatsiyalardan foydalanishga undaladi.[11]

Hayot sikli shartnomalarining asosiy afzalligi – loyihaning barcha bosqichlarida yagona mas’uliyat va sifat nazoratining ta’minlanishi, hamda xususiy sherikning innovatsiyalarni joriy etishga bo‘lgan intilishidir. Kamchiligi – murakkab shartnoma tuzilishi va yirik, uzoq muddatli moliyaviy majburiyatlarni talab qilishidir.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Davlat-xususiy sheriklikning konsessiya, qo‘shma korxonalar, davlat mulkini ijaraga berish va hayot sikli shartnomalari kabi to‘rtta asosiy shaklini tahlil qilish natijasida, ularning har biri o‘ziga xos huquqiy tartibga solinishi, risklarni taqsimlash mexanizmlari va qo‘llanish sohalari bilan farqlanishi aniqlandi. Konsessiya asosan davlat mulkidan uzoq muddatli foydalanish huquqini berish orqali yirik infratuzilma loyihalarini amalga oshirishda, qo‘shma korxonalar strategik hamkorlik va kapitalni birlashtirishda, ijaraga berish nisbatan sodda va tez amalga oshiriladigan loyihalarda, hayot sikli shartnomalari esa loyihaning barcha bosqichlarida yagona mas’uliyat va sifat nazoratini ta’minlashda samarali hisoblanadi.[12]

O‘zbekiston amaliyotida DXSH loyihalari, ayniqsa energetika, transport va ijtimoiy sohalarda jadal rivojlanmoqda. 2019-yilda qabul qilingan qonun va unga kiritilgan o‘zgartirishlar, shuningdek “E-ijara” tizimi va 2024-yilda tasdiqlangan tartiblar sohaning huquqiy asosini mustahkamladi. Biroq, loyihalarni tayyorlash sifatining pastligi, risklarni taqsimlash mexanizmlarining nomutanosibligi, monitoring tizimining sustligi va malakali kadrlar yetishmasligi kabi tizimli muammolar saqlanib qolmoqda. Aniqlangan muammolarni bartaraf etish va “O‘zbekiston – 2030” strategiyasida belgilangan DXSH loyihalariga 30 milliard dollar investitsiyani jalb qilish maqsadiga erishish uchun quyidagi takliflar ishlab chiqilgan:[13]

Birinchidan, qonunchilik bazasini uyg‘unlashtirish, DXSH to‘g‘risidagi qonunni yer, soliq, byudjet va investitsiya qonunchiligi bilan muvofiqlashtirish, konsessiya va hayot sikli shartnomalarining huquqiy rejimlarini aniq belgilash lozim.

Ikkinchidan, loyihalarni tayyorlash sifatini oshirish maqsadida ixtisoslashtirilgan markaz tashkil etish, moliyaviy modellashtirish va texnik-iqtisodiy asoslash bo‘yicha malakali mutaxassislarni tayyorlash, xalqaro moliya institutlarining metodologiyalarini keng joriy qilish kerak.

Uchinchidan, risklarni baholash va taqsimlash bo‘yicha standart metodologiyani ishlab chiqish, davlat va xususiy sherik o‘rtasida risklarni adolatli taqsimlash mexanizmlarini joriy etish, valyuta va siyosiy risklarni boshqarishning samarali vositalarini yaratish maqsadga muvofiq.

To‘rtinchidan, DXSH loyihalarini monitoring va baholash tizimini mustahkamlash, loyihalarni amalga oshirishning barcha bosqichlarida mustaqil monitoring olib borish, loyihalar tugagach ularning iqtisodiy va ijtimoiy samaradorligini majburiy baholash tartibini joriy etish zarur.

Beshinchidan, xalqaro moliya institutlari (XVJ, Jahon banki, YTTB, OTB) bilan texnik ko‘mak va moliyaviy vositalar bo‘yicha hamkorlikni kengaytirish, xorijiy investorlar uchun qulay shart-sharoitlar yaratish, tender jarayonlarini xalqaro standartlarga to‘liq moslashtirish lozim.

---

[11] Kozarovski, D. (2006). Public Private Partnerships - A Solution Worth Pursuing Despite Their Complexity. UNSW Law Journal, 29(3), 308.

[12] Kozarovski, D. (2006). Public Private Partnerships - A Solution Worth Pursuing Despite Their Complexity. UNSW Law Journal, 29(3), 308.

[13] “O‘zbekiston – 2030” strategiyasi (2023).

Oltinchidan, DXSH sohasida malakali kadrlar tayyorlash tizimini yo‘lga qo‘yish, davlat xizmatchilari va loyiha rahbarlari uchun muntazam o‘quv kurslari va xorijiy stajirovkalarni tashkil etish, oliy o‘quv yurtlarida DXSH bo‘yicha maxsus o‘quv dasturlarini joriy qilish maqsadga muvofiq.

Umuman olganda, davlat-xususiy sheriklikning turli shakllaridan to‘g‘ri va o‘rinli foydalanish infratuzilmani rivojlantirish, ijtimoiy xizmatlar sifatini oshirish va davlat byudjeti yukini kamaytirishning samarali vositasi bo‘lib xizmat qilishi mumkin. Belgilangan strategik maqsadlarga erishish uchun ushbu mexanizmlarning institutsional, huquqiy va moliyaviy jihatlarini tizimli ravishda takomillashtirish hamda ilg‘or xalqaro tajribani O‘zbekiston sharoitiga moslashtirish zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. O‘zbekiston Respublikasining “Davlat-xususiy sheriklik to‘g‘risida”gi Qonuni. 2019-yil 10-may, O‘RQ-537-son.
2. O‘zbekiston Respublikasining “Davlat-xususiy sheriklik to‘g‘risidagi qonunchilik takomillashtirilishi munosabati bilan O‘zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o‘zgartish va qo‘shimchalar kiritish, shuningdek ayrim qonun hujjatlarini o‘z kuchini yo‘qotgan deb topish haqida”gi Qonuni. 2021-yil 22-yanvar, O‘RQ-669-son.
3. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 30-oktabrdagi “Davlat-xususiy sheriklik sohasini yanada takomillashtirish hamda kompleks tizimlashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 720-son qarori.
4. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 14-dekabrdagi “Davlat mulkini ijaraga berish tartibini yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi 660-son qarori.
5. “O‘zbekiston – 2030” strategiyasi (2023).
6. OECD. (2008). Public-Private Partnerships: In Pursuit of Risk Sharing and Value for Money.
7. World Bank. (2014). Public-Private Partnerships Reference Guide, V 2.0.
8. PPP Certification Guide. (n.d.). 1.1 Defining PPPs for the Purpose of This PPP Guide.
9. Britannica Encyclopedia. (2025). Public-private partnership (PPP).
10. Xasanova, X. (2025). KONSESSIYALAR BO‘YICHA SHARTNOMALARNI ISHLAB CHIQISH. “Наука и инновация”, 24–26.
11. Kozarovski, D. (2006). Public Private Partnerships - A Solution Worth Pursuing Despite Their Complexity. UNSW Law Journal, 29(3), 308.
12. O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi. (2025). DXSH loyihalari va investitsiyalar tahlili.
13. O‘zbekiston Respublikasi Turizm qo‘mitasi. (2025). DXSH loyihalari va investitsiyalar tahlili.